

Analiza politika socijalnog uključivanja žena koje preživljavaju partnersko nasilje

- Politika lokalnih samouprava i inicijative za izmene – Hrvatska

Biserka Momčinović, Poreč

Projekt financira
Evropska unija

Vlada Republike Hrvatske
Ured za udruge

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

CENTAR ZA ŽENE ŽRTVE RATA - ROSA

Beograd, 8.studeni 2012.

- RH nije donijela Nacionalni program poticanja socijalnog stanovanja.
- Zakon o socijalnoj skrbi i drugi zakoni ne reguliraju socijalno stanovanje
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ne spominje socijalno ni drugo stanovanje – nije obaveza gradova i općina.
- Dakle: socijalno stanovanje nije obaveza ni jednog tijela, ni na jednoj razini.

Stanovanje

- Anketni upitnici gradovima i općinama o socijalnom stanovanju
- Odgovori općina:
 - ne dodjeljuju stanove, ne primaju zahtjeve, nemaju stanove
- Odgovori gradova:
 - imaju malo stanova u vlasništvu, prave liste prioriteta, ne dodjeljuju stanove (jer su stanovi zauzeti) ili dodjeljuju po jedan stan godišnje, ne kupuju nove stanove.

Lokalne analize

- Odgovori gradova i općina na pitanje socijalnog stanovanja:
- Sufinanciraju podstanarstvo
- Sufinanciraju troškove stanovanja
- U aktima i odlukama nema kriterija podrške ženama žrtvama obiteljskog/ partnerskog nasilja

Općine i gradovi – analiza odgovora

Potrebe žena žrtava obiteljskog / partnerskog nasilja:

“jer nama ženama je to jako bitno, taj krov nad glavom, neka je dva na dva, mi se tu osjećamo sigurno, i ja mislim da sve mi spremne smo raditi, ne tražiti da im se da na poklon, da su spremne svojim radom to platiti i isplatiti..ali taj krov nad glavom je tako siguran..”

cit.(dio) ispitanice iz Istre, govori o potrebi žena za stanom.

Stanovanje – gradovi i žene

- Prijedlog dopune odluke o davanju u najam gradskih stanova:

”da je žena žrtva obiteljskog /partnerskog nasilja, sa ili bez djece, pod uvjetom da u posljednje dvije godine bez prekida boravi na području Grada ili je boravila najmanje 5 godina na području Grada.“

„Podnositeljici zahtjeva koja je žrtva obiteljskog nasilja sa ili bez djece pripada 10 bodova“.

Prijedlozi gradovima

- Predvidjeti davanje u najam gradskih stanova i izvan liste reda prvenstva:
- **“u teškim situacijama nakon izlaska žene iz nasilničke veze kada su njezin život i život djece ugroženi.”**
- Prijedloge smo poslali gradonačelnicima, predsjednicima gradskih vijeća i pročelnicima/cama za društvene djelatnosti u gradovima.

Prijedlozi gradovima

Žene dugo ostaju u nasilnim vezama i zbog nemogućnosti dobivanja u najam gradskog stana uz povlašteni najam.

Praćenje provedbe zahtjeva upućenih gradovima:

- jer prvi put predložimo izmjene / dopune gradskih odluka. Odluke se sada odnose i na žene žrtve obiteljskog/partnerskog nasilja

Pratiti ćemo usvajanje prijedloga:

- upitima gradonačelnicima i vijećnicima/vijećnicama
- Informiranjem javnosti o realizaciji naših zahtjeva

Stanovanje i provedba naših zahtjeva

Analiza politika socijalnog uključivanja žena koje preživljavaju partnersko nasilje

-politika lokalnih samouprava i inicijative za izmjene-
Bosna i Hercegovina

Radmila Žigić, "Lara" Bijeljina

Projekt financira
Evropska unija

PRAVA ZA SVE
učinimo ljudska prava stvarnim

Organizacija žena
Lara

Beograd, 8.studeni 2012.

[37-godišnja majka jednog djeteta, zaposlena sa srednjom stručnom spremom, iz Bijeljine, žrtva nasilja u porodici, iznosi svoje mišljenje o potrebnoj podršci:

„Mi smo svjesni da je naše društvo siromašno, da je stvarno fantazija da nam neko kupuje kuće ili stanove, ali neka prva pomoć, znači tri mjeseca, šest mjeseci, mjesec, bilo šta dok se ne snađeš... Pomoć pri zapošljavanju, prvenstvo pri zapošljavanju, znači majkama sa djecom koje su preživjele ovakve traume, mjesec-dva je zbrinuti, pa nije bitno, samo da ima kupatilo. Pa može i da se iznajmi nešto, pa da se tu jednostavno vrte, smjenjuju...kada se snađe jedna dođe druga i tako...”]

- Imajući na umu pravni okvir, evidentirane potrebe, kao i posljedice koje nasilje u porodici ima na normalan razvoj i obrazovanje djece žrtava, **predlaže se da:**

1. Skupština opštine Bijeljina, posebnom odlukom prizna prava djece koja su preživjela ili su svjedočila nasilju u porodici na pomoć u prevazilaženju traume nasilja pružanjem sljedećih oblika zaštite i podrške;

-savjetodavni i psihosocijalni rad u prevazilaženju traume (u okviru službi socijalne zaštite i u obrazovnim ustanovama)

- materijalnu pomoć u obezbjeđenju osnovnih potreba za normalan pristup obrazovanju
- subvencioniranje boravka djece žrtava nasilja u ustanovama za predškolsko obrazovanje i vaspitanje
- drugi oblici podrške zavisno od procjene potreba.
- **2. Administrativna služba, nadležno odjeljenje ili nadležno skupštinsko tijelo iniciraju potpisivanje protokola o saradnji subjekata zaštite i obrazovnih institucija na zaštiti djece žrtava nasilja.**

Analiza politika socijalnog uključivanja žena koje preživljavaju partnersko nasilje

- politika lokalnih samouprava i inicijative za izmene -
Srbija

Svetlana Petrović
Ženski centar Užice

Projekt financira
Evropska unija

...IZ KRUGA
VOJVODINA
ORGANIZACIJA ZA PODRŠKU ŽENAMA I KVALITETOM

Beograd, 8. novembar 2012.

ANALIZIRANA DOKUMENTA I PROPISI

Organizacije:

”Ženski centar Užice” iz Užica,

”SOS Vranje” iz Vranja

”...IZ KRUGA – VOJVODINA” iz Novog Sada

Analiza je obuhvatala detaljno sagledavanje odredbi propisa sa ciljem utvrđivanja zastupljenosti ranjivih grupa žena kao subjekata prava

Analizirana dokumenta:

- Lokalne strategije;
- LAP-i;
- Lokalne odluke;
- Rešenja;
- Pravilnici;
- a u Novom Sadu i pokrajinska dokumenta

IDENTIFIKOVANI KLJUČNI PROBLEMI

Kao i na nacionalnom nivou problemi su: **nedovoljno prepoznavanje žena** kao subjekta prava i **odsustvo odgovarajućih izveštaja** koji bi trebali da pokažu primenu propisa

UŽICE

- dokumenti prepoznaju kategoriju ranjivih grupa žena i imaju primenu u praksi – oblast zapošljavanja, (LAPZ - 2011. i 2012.- teško zapošljive k.) – 4 dok
- dokumenti ne prepoznaju kategoriju ranjivih grupa žena kao subjekte prava ali prepoznaju subjekte prava žrtve seksualnog i porodičnog nasilja, samohrani roditelji, žrtve nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja – 4 dok
- dokumenti prepoznaju kategoriju ranjivih grupa žena kao subjekte prava: samohrane majke i žrtve porodičnog i seksualnog nasilja – (Stambena strategija grada UE 2012-2016)
- dokumenti nedovoljno ili uopšte ne prepoznaju ranjive grupe žena kao subjekte prava i zato ih je potrebno menjati na način kako bi ranjive grupe žena u tim dokumentima bile prepoznate kao subjekti prava – 5 dok

VRANJE

Od 26 analiziranih izvora, samo 3 propisa neposredno prepoznaju žene, odnosno ranjive grupe žena kao subjekte prava:

- ✓ Strategija održivog razvoja grada Vranja 2010-2019.
- ✓ Strategija razvoja socijalne zaštite grada Vranja 2011.-2015.
- ✓ Odluka o osnivanju Komisije za rodnu ravnopravnost (2009.)

Grad Vranje do sada nije radio i nema posebnu strategiju, LAP za unapređenje položaja žena, što sa rezultatima ove analize pokazuje da je lokalna administracija još uvek nedovoljno rodno osetljiva.

Žene i deca žrtve nasilja u porodici koriste uslugu socijalne zaštite u Centru za razvoj lokalnih usluga socijalne zaštite. Pravilnik Centra ne razlikuje žene i decu prema kojima je izvršeno nasilje od drugih korisnika već i za njih propisuje iste uslove boravka i cene usluga.

NOVI SAD

Analizirano ukupno 18 dokumenata od kojih je 6 pokrajinskih i 12 gradskih dokumenata.

Analizom je utvrđeno:

- Kao subjekti prava u dokumentima prepoznaju se majke, očevi, zaposlene trudnice, porodice, roditelji, samohrani roditelji, bračni partneri i vanbračni partneri sa decom, i sl.
- Ređe se prepoznaju žene, žene žrtve nasilja
- **Nijedan ne prepoznaje žene sa invaliditetom kao žrtve nasilja**

Problemi u primeni politike i komunikaciji sa i između institucija i kako ih rešiti

- Problemi u primeni socijalne politike ogledaju se u neadekvatnim merama podrške, jer se ne posvećuje posebna pažnja ženama sa višestrukim faktorima ranjivosti, ili korisnici nisu dovoljno informisani koja sve prava i podršku mogu da koriste u lokalnoj zajednici.
- Problemi između institucija izraženi su u nedovoljnoj i nesinhronizovanoj komunikaciji, inače, a posebno u slučajevima gde je neophodno što hitnije postupanje.
- Potrebno je insistirati na dopuni lokalnih dokumenata na način da ranjive grupe žena budu subjekti prava, i da korisnici usluga budu informisani o svojim pravima.
- Postojeće usluge institucija približiti potencijalnim korisnicima, a institucije povezati međusobnim protokolima kod hitnih postupanja.

PODNETI PREDLOZI IZMENA ODLUKA

U svim gradovima je dat predlog za dopunu **Odluke o socijalnoj zaštiti** – socijalno stanovanje i materijalna podrška

Socijalno stanovanje

Užice i Vranje: Stanovanje u zaštićenim uslovima za žene žrtve nasilja

Novi Sad: Stanovanje uz podršku za žene i decu žrtve nasilja

Materijalna podrška

Užice: Potpuno ili delimično oslobađanje od plaćanja stambeno komunalnih usluga za žene žrtve nasilja u porodici (žene ne mogu kao podstanarke da koriste ovu meru LS)

Novi Sad: Mesečna nadoknada za ženu prema kojoj je izvršeno nasilje u porodici (da bi žene po izlasku iz sigurne kuće mogle da plate neki smeštaj i sl.)

Smeštaj žena i dece prema kojima je izvršeno nasilje u Vranju

Vranje: Centru za razvoj lokalnih usluga socijalne zaštite podneti:

- Predlog za **izradu novog Pravilnika o smeštaju žena i dece prema kojima je izvršeno nasilje u porodici**
- Predlog za izmene i dopune **Rešenja o cenama usluga smeštaja** kojim bi smeštaj žena i dece žrtava porodičnog nasilja sa mesečnim primanjima (penzija, plata...) bio **BESPLATAN**.

Dostupna pravda

Vranje: Potpuno oslobađanje od plaćanja pravnih usluga koje pruža **Služba pravne pomoći Grada Vranja** ženama prema kojima je izvršeno nasilje u porodici (sadašnja Odluka predviđa tarifu u iznosu od 50% od važeće advokatske tarife).